

Tanmərđut ta tøjät dăy-Alže

i-ălyafyät d-tamăzăla

dăy-Mali

Äšajəš

Näkkäneđ, Älxəkum wa n- Mali d-ajhanän wi dār- änmännäk fäll-abärid wa ijän dāy-ašäl wa n- 24 dāy-Yulyuh 2014, nətawäyra diha s- « išrutän » ;

Nämموqqäs dāy-Alže dāy-isälan n-ərukən, s-əmmək wa issəknä abärid i-asəysəl n-älɣafyät ilsan äkall, iɣlal, iđman äddäbaratän hin-janen tenäye n-amäyloł, i-tinakriwen ti tajjänen dāy-teje n- Mali ta n-afälla s-jannen iyyađ Azăwad ;

Nəkna iji n-älxer äjjeen i-Əddəzayär –i ämoosän ämaway n- taggayt ta tajjät əssəyasa, d-CEDEAO, d-Inyon Afriken (UA), d-Inyon Erobeyen (UE) d-Tanməttəft n-Əddəwəlän wi n-Anislam (OCI), d- Burkina Faso, d-Moritani d- Nižer d-Nižerya d-Tšad-i əhanen taggayt ta tajjät əssəyasa ;

Đärät a-s nəkna azəjjəzz n-talya ta –dāy təjat dāy-Mali ɣərəd-net d-tulaten n- tinakriwen ti tajjänen dāy- režyontän n- Mali ti n-afälla ;

Nəkna tajbəst dāy- ad- hin-naməs hărătän ɣərəd wi tumasnen əssəbabän i-talyiwen šund ta-dāy iha Mali, nəššəšrəy-dd tamăžäla jer-käl-äddäwlät ɣərəd, tamăžäla tənsat fäll-uɣəl dāy-ättarex, təbbuubba anmättaf n-äddinät, ertayän dāy-a-s əzlayän, äniisämyärän. Iqqal a-wen təmmal n-Mali ;

Nəkkas äššäk a-s təlzam teẓäte d-anmətṭaf n-Mali äynayän, ässoomen tartit n-äddäwläṭ, ij' edägg i-meẓlay n-timəttawen-net d-ässänyätän-näsnät d-älxal n-taməzzoyt-näsnät dəy-idäggan-näsnät ;

Nəssan a-s təlzam tajbəst dəy-timašalen n-efes n-tibyar s-äddäbaratän äddeewnen d-älxal n-timəttawen d-tiwsaten d-ässänyätän-näsnät ;

Nəssan a-s ilzam axäkam äbbuubbän älxalän n-ikallän d-ättarex d-ässänyätän n-äddinät dəy-reẓyontän n-Mali ti n-afälla s-ättiwässän a-s ənhaynät amyəntəš iknan eḍes n-timəttawen-näsnät ;

Nəssan s-ilzam arurəd n-azəzjaw n-äkall, d-asəməl n-älyafyät d-tälawit dəy-äddäwläṭ-nänäy, nəššəšrəy-dd timašalen äsiidättätne sārho n-təmməniya, iqqud dəy-asənnətibəy n-älmal, semyar n-älxaqqän n-äggadəm, iqqud n-äššəreya d-ukəs n-iba n atwədəyyi ;

Nəssan a-s-təlzam tajbəst har hin-təmmukkəs təhənšareḍt d-asərmay s-itawänna terorizəm dəy-əddəwəlän-nänäy ;

Nəssiitbät alkum-nänäy i-əššərəḍän wi n-Afriqəyya tohar älyaləm, əlanen tənfa tətbatät ;

Nəkittəw tinmərḍuten ti dd-nokäy, d-märsalän wi t-əmälne i-ašəmmišel-näsnät d-taməḍint-näsnät ;

Nänmərḍä fäll-härätän –wi :

Eyăf I : Tisəttəyhal, erkăwălăn d-ăssasăn n-əməkən iyălălăn n-akənnas

Ăl bab 1 : Tisəttəyhal, erkăwălăn

Əlfəşəl (atikəl)1 : Hak ašrut, ăssoomăt abărid, ăsiisanăy alkum-net i-tisəttəyhal-ti :

- a) Semyar n-tartit dăy-iyyăn n-ăddăwlăt, s-ăzzar ălxəkum wa n-Mali, ogdăhăn dăy-s ăddinăt, olwan s-ăddin wa ərhan ;
- b) Musnăt d-efes n-mezlay n-ăssănyătăn d-tawalen, d-asəssuf n-tirjiten n-tiwsaten n-Mali yərəd, hullan tiđeđen d-aratăn, dăy-akăros n-ăddăwlăt ;
- c) Tanhađt n-timəttawen dăy-iman-năsnăt s-təmmənəya təjat edăgg i-derhanăn-năsnăt ;
- d) Šešray n-ăddăbara n-efes ăsiisăgdăhăn tajiwen n-ăddăwlăt n-Mali yərəd, ija ənniyăt i-tibyər n-hak iyyăt ;
- e) Əššenju n-ašəmmišəl n-ăşşahăt d-tăhənšaređt i-asəlmad n-derhanăn d-edăwănne d-amsəjrah i-əməkən n-iyăšadăn ;
- f) Semyar n-ălxəqqăn n-ăggadəm, d-əlləllu n-ăggadəm d-ăttăsrexăn wi ijraw ăggadəm d-tisrawt s-ăddinăn ;
- g) Əššenju d-immus n-temăkšit d-temăkarăđt d-iba n atwədəyyi ;
- h) Ejeđ n-terorizəm, d-mamăla wa xăramăn n-tabă ta lăbasăt d-tulaten n-timašalen lăbasnen ti hăđnen tajjănen jer –ikallăn.

Əlfəşəl 2 : Hak ašrut, iđkal erkăwăl n-ašəmmišəl wăr-təha taydərt, n-tisəttəyhal n- tanmərđut-ta, dăy-a-s əssanăn yərəd a-s kunta təkňă izlan-năsăn a-wen, kunta day təyşăd ălyər-năsăn.

Əlfəşəl 3 : Ad-əj əlxəkum wa n-Mali dəy-əşşəreyatən-net, əşşərədən yerəd wi saryasnen ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərđut-ta, dəy-a-s ohar isəlan d-işrutən yerəd, ohar-tən d-komite wa idanən tanmərđut-ta.

Əlfəşəl 4 : Tisəttəyhal ti oharnət tajiwen n-əddəwlət yerəd, tajiwen ti n-afəlla a dəy- mad-əmašalnət s-tizarət, uhən dəy wen-hərət wər t-illa a dəy-immar tisəttəyhal ti əskatnen i-tajiwen ti n-afəlla.

Əlbab 2 : Əssasən n-əmukən iyələn n-akənnas

Əlfəşəl 5 : Tanmərđut-ta, totas asəysal dəy-Mali, n-əlxalən əssiryəsnen əlyafyət əsiisəgdähən əddinət, oşad, iyəl. Təwway day anəzjum n-tadhəlt n-azəzjaw n-əkall dəy-tafləkt n-Afriqəyya ta- dəy, hakd dəy-əddunya yerəd. Təlliyyət s-isəlan wəren-ənbabək, əmukən insan fəll-hərətən-wi :

Isəm wa n- Ażəwad

Isəm wa n- Ażəwad, əmoos eşwəl n-tumast oharnət timəttawen n-afəlla n-Mali ; timəttawen-en, əmoosnət hərət dəy-isudas n-tamətte ta n-kəl-Mali. Anməjrah fəll-isem-wa, ila əmmək ad- umas əssas i-tanmənnakt ta s-təja təmyatert dəy-semyar n-anməttaf n-əddəwlət wa n-Mali d-ayrud-net.

Əddəbaratən otasnen asəysal n-əlyafyət d-taməzəla n-kəl-Mali

Iyāşadən wi s-e d əhojən dəy ad-dd-əqqələn tajiwen n-əddəwlət-nənəy ti n-afəlla, əssəbabən-nəsən wi s-əmmintəlnət talyiwen ti tajiwen jer-timəttawen d- folitik, əmiiyatərən s-əmukən insan fəll-folitik. A-wen-dəy a

fäl ilkam ad-äj älzämayät däy-ertayän käl-äddäwlät yöröd s-segdah n-išrutän, fäll-tamäzäla d-tanmännakt. Älzämayät-en, ad-ijrəw tadhəlt n-komite wa ojjän taməđint n-tanmännakt, əknən däy-s əssəbabän n-ikənnasän atwəzəjəzz. Älzämayät-en, härätän wi däy-mad-ämmäjräd, təh'-een talya ta n-Azəwad. Ad-däy-s ilzəm ajəraw n-äddäbara äsiidaben Mali aləmaz n-tisəmmawen ti dd-nokäy, issərtəy tirjiten n-timəttawen-net yöröd i-asəysəl n-tanmännakt däy-äddäwlät. Ad-t-eməlän əššərəđän n-äləfyät d-tartit n-äddäwlät d-tamäzäla. Əššərəđän-en ad-ənsan fäll-ättarex n-äddinät d- tumast-näsän.

Äddäbaratän otasnen asəssuf n-axəkam

Tenäye n-akənnas har wär-dd-itoləs tanəkra, təzzilzäm day axəkam ijan edägg i-ässänyətän n-hak tumast, insa fäll-härärätän-wi :

-Asəməl n-tijəttewen n-älxəkum əyrafnen fäll-kolaktiwitetän əlanen inaxkimän ifran wäte əlan tədabit məqqoorät ;

-Tilwat däy-asənnəttibəy n-timəttawen n-tajjiwen-ti i-talyiwen-näsän ;

-Asiwəđ n- käl-afälla däy-idäggan n-älxəkum wi məqqornen n-äddäwlät ;

-Asəşşuhu d-asətbət n-älxaqq s-azənnəmihez n-žistis d-äddinät

-Asəməl n-äləyəkər insan fäll-tartit n-äddäwlät, ämoos iyyän, ertaynät däy-s tiwsaten n-äddäwlät yöröd ;

-Tajbəst n-timəttawen, hullan ti n-tajiwen ti n-afälla, dəy-a-wa dd-iqqalän azəzjaw n-äkall ;

-Ariri n-älğəskər fäll-äddäwlät n- Mali ɣərəd, ijan s-timärrähälen ;

-Asəməl n-edägg s-itawänna tarrayt i-efes, dəy-tajiwen ti-dəy n-afälla, əlanen əlwäkilän dəy-ərtayän äddinät n-tajiwen-en ɣərəd, ad ila äddäbaratän n-efes n-äkall has-əskatnen, ənsan fäll-ässänyätän d-älğadatän n-äddinät. İzərfan wi kannänen äddäbaratän-win, ejänd n-azrəf wa t-illan i-efes iɣlalän, dəy-irtay azrəf wa isans əlxəkum d-wa n-tirjiten ti hakkän əddəwəlän iyyaɗ, a dd-zajjərän.

-Ujəš n-əddəwəlän wi n-tukat-ten i-erkäwäl n-aɗəman n-ašəmmişəl d-semyar n-tisəttəɣhal n-tanmərɗut-ta, d-tadhəlt s-äddäbaratän, d-azrəf d-isuj ;

A-s ənnäqbälän işrutän s-azəzžəllu n-älkaɗ n-tanmərɗut-ta ɣas, ad-timəl äzzəman n-azəjjəzz n-timašalen.

Eyäf II : A-wa dd-iqqalän isəlan wi n-folitik d-taggayen n-əlxəkum

Əlbab 3 : Taggayen ti n-əlxəkum d-uyəl dəy-asəmməɣərhi n-äddäwlät

Əlfəşəl 6 : Änimännäkän işrutän fäll- asəməl n-taggayen n-əlxəkum əsidabätnen timəttawen ti n-käl-afälla, asənnətibəy n-talyiwen-näsnät, dəy-a-s əwwaynät anəzjum n-tumast n-dägg-äddäwlät, ənsanät fäll-tajəttewt ta n-ättəsrex-näsnät, iwwaɗän käl-afälla wi əhanen taggayen n-əlxəkum s-afälla. Dəy-a-wen, ätiwəjj' edägg i-tisəttəɣhal-ti :

Dăy-tarrayt ta n-Režyontăn(tajiwen)

-Hak teje tĕla asănbĕle ifran wăte, tĕla tădabit măqqoorăt (wi n-ăššăreya hakd wi n-azrĕf).

-Ad-ĕjrĕwăn kăl-Mali, hullan wi n-afălla, asĕnnĕtibĕy n-talyiwen-năsăn, dăy-a-s ĕwwayăn anĕzjum n-tumast n-dăgg-ăddăwlăt, ensan făll-tajĕttewt ta n- ättăsrex-năsănt;

-Emănnăyăf n-Asănbĕle, wăte a t-ifranăn, ĕnta a ämoosăn ämizăr n-ălxĕkum dăy-teje;

-Serkĕlăn d-komintăn, ĕlan älwăkiăn hasăn-tajjănen äddăbaratăn (konsăyyetăn wi n-serkĕl d-konsăyyetăn wi n-komin). Imizărăn-en, wăte a tăn ifranăn, äzzarăn-asăn birotăn ĕxkamnen, äzzar-asăn Emănnăyăf n-konsăy n-serkĕl d-Mer s- wăte a tăn-ifrănăn;

-Hak režyon, ikf'-eet älxəqq tădabit n-asĕnnĕfrĕn n-isĕm wa tĕrha s-ĕmmĕk wa s- tăn-innă äššăreya wa išradăn režyontăn.

Dăy-tarrayt n-Ăddăwlăt

-Asĕtrab n-asĕmĕl n-taggayt ta s-sănatăn toolăhăt d- ta n-dĕbĕtetăn s- itawăna Sena, mey Konsăy n-ăddăwlăt mey isĕm iyyăn a ämoos tăt- izzajăn; tumaset taggayt s-ăddinăt wi tăt-ĕhanen d-a-wa tăt-dd-iqqalăn dăy-timašalen, issiryăs asĕysal n- ittusăn n-tanmĕrĕdut-ta;

-Asiwəḍ n-älwăkilăn n-timəttawen dăy-asănbəle s-asiwəḍ n-tarrayen ti dăy-tanăfranăn dəbətetăn s-wăte d-/mey s-ăddăbara iyyăn ilkamăn i-talya-ta;

-Tijawt n-ăddăbara, irmăḍăn, oran hokonsăy wa n-kolektiwitetăn i-älwăkilăn n-imawayăn n-timəttawen wi n-alăşăl, i-təmməḍrit d-tiḍeḍen;

-Asiwəḍ n-älwăkilăn n-timəttawen n-tajiwen ti n-afălla n-Mali dăy-taggayen n-ălxəkum ti əşşămnen d-sărwistăn n-ălxəkum wi măqqornen.

Ălbab 4 : Tizunawen n-axăkam d-tinhaḍen

Əlfəşəl 7: Hak ašrut, issan s-ilzam ad-uḗan axăkam d-tădabit jer-ălxəkum d-kolektiwitetăn. Wen-hărăt ad-iḍmən tijawt n-ənniyăt i-derhanăn n-timəttawen.

Əlfəşəl 8 : Tajiwen, ikf'-eenăt əşşăreya tədabit dăy-hărătăn-wi :

- a) Bərnamežăn d-azəmməzizăr n-timašalen ti n-efes n-tibyār d-uzəj n-timəttawen d-ăssănyătăn;
- b) Asəmməjəttəs n-tifărrawen;
- c) Asəməl d-asənnətibəy n-idăggan d-isuj n-əşşəyəl dăy-sărwistăn n-ălxəkum wi ohărnen (lăkkolăn, idăggan wi dăy-itatălmad əşşəyəl, lăxtor, əhənzazăy, tihorawen, zăbotăn, isuj wi n-isălan dd-əqqalnen režyon, ifewăn, idăggan wi n-aman, ašəşdaj);

- d) Idommän, timḍan, ähoj n-imănan, asənnətibəy n-tifərwen, täləşbor jer-tajiwen;
- e) Ijāndan wi n-azrəf (bidže) d-eḍanän dəy-tajiwen;
- f) Asəməl d-timzəl n-bayatän d-izərfan əkkasän käl-əkall iman-näsän dəy-a-s ätiwəjja alkum i-ešərəj issiibdäd əlxəkum;
- g) Asəməl n-redewanş (timzəl n-a ämoosän imhas n-a ikfa əlxəkum imäššəyälän, šund aman mey gazwal, angre...)
- h) Tujit mey arāmas n-tikutawen mey tirjiten mey ijārawän;
- i) Ihuk n- tikutawen mey tirjiten;
- j) Ujəš d-tadhəlt s-härät dəy-təja tartit;
- k) Akäraš n-imidiwän iyyaḍ d-žimelažtän
- l) Folistän d-azəzjaw n-əkall d-timəttawen.

Əlfəşəl 9 : Äddäbaratän wi fäll-änmännäkän əlwäkilän n-kolektiwitetän, a-s əktäbän, ätwəjjän isälan-näsän, ijrəw-tän əlwäkil n-əlxəkum ɣas, ad-ämašälän. Amjəttəs n- təmmənəya jer-kolektiwitetän, äššəreya a t-isalmadän dəy-a-s ässoomät tədabit n-timəttawen.

Əlbab 5: Təlwəkəla ta n-əlxəkum d-taməḍint n-tədiwt d-äššəreya

Əlfəşəl 10: Əlxəkum a isamalän dəy-kolektiwitetän əlwäkil-net ijan ənniyät i-a-wa infän äddəwlät. Dəy-a-wen, ənta a ilzam ašəmmišəl n-äddäbarätän n-əlxəkum i-brožetän wi məqqornen, isaryas ašəmmišəl n-äddäbaratän n-efes n-ärrežəy n-äddəwlät d-uzəj n-timəttawen d-asemməjəttəs n-tifərrawen.

Əlfəşəl 11: Əlxəkum a əsiidənan əlwəkil-net, iqqud n-timaşalen n-kolektiwitetən d-tədiwt-nəsnət d-əşşəreya. Taməđint-ten, əmmək wa s-tajj, issiilməd-t əşşəreya

Əlfəşəl 12: Dəy-a-wərən-ifnež tədabit n-əlxəkum, ad-ənəmənəkən işrutən fəll-anmənhay n-əlxəkum d-režyontən fəll- :

-Aşəmmişəl n- brožetən n-efes dd-ikna əlxəkum mey əşşarikatən tiyyađ i-ad-əmaşəlan dəy-režyontən-en;

-Ukəs n-tibyar n-əkall ti n-aləşəl hullan ti n- tarəja n-əkall;

-A təmoos talya təjat i-aşəmmişəl n- tanmərđut-ta.

Əlbab 6: Ukəs n-izərfan d-əlmal

Əlfəşəl 13: Dərət bayatən wi dəy-imməjrəd əlfəşəl 8, hak teje, təddoobət asəməl n-tiwse təlkamət i-tamyərhut n-isuj n-əlmal-net d-ittusən n-efes – net dəy-a-s təlkam i-əşşəreya.

Əlfəşəl 14 : Ad-iqbəl əlxəkum asəməl n- tayde s-ikfa 30% n-izərfan-net i-kolektiwitetən, i-asəysəl n-timaşalen s-hin irxas azrəf wa tənət-ikannən, dəy-a-s ija ənniyət iskatən i-režyontən ti n-afəlla s-əşşərəđən maden ətbət dərət-a-wa.

Əlfəşəl 15: Tibyar, hullan ti n-tarəja n-əkall, dd-ikkəs əlxəkum dəy-tajjiwen-tin, ad-hasnət dəy-snət isuyəl hərət, s-əđdəkuđ-net ad-fəlla-s təj tanmənnakt dərət-a-wa.

Əlfəşəl 16: Ad-ıdınən älxəkum:

-Asuyəl i-kolektiwitetän n-särwistän yərəd wi s-ämiyatärnät tinhaden-näsän;

-Asəməl n-tisəssərda i-imäššäyälän wi n-kolektiwitetän, dəy-a-s ojarän wi əqbalnen älxidma dəy-režyontän n-Mali ti n-afälla;

-Asəryas n-ađakal n-imäššäyälän wi n-kolektiwitetän, d-asəməl n-äddäbara dəy-ojarän wi n-režyontän ti n-afälla.

Eyäf III : Isälan wi n-älyəşkər d-azəzjaw n-äkall

Älbab 7: Tisəttəyhal ti n-timawayen

Əlfəşəl 17: Isälan n-älyəşkər d-azəzjaw n-äkall-wi, tisəttəyhal-ti a dəy-sän ənnihädnen :

-Ad-iqqəl älyəşkər a dəy-ərtaynät tiwsaten n- Mali yərəd, umas əlyəşkər n-Mali iyyän yas, dəy-ixkam älxəkum n-Mali;

-Ariri n-älyəşkər fäll-äkall n-Mali yərəd s- a əntəkkän a əntəkkän.

Älbab 8 : Asdu n-äddinät wi s-käla əhan ajhanän dəy-iiyän n-edägg,

asəns-näsän i-təzoli d-ujəş-näsän i-älyəşkər mey əšşəyəl-iiyän

Əlfəşəl 18: Asdu n-iməkkennəsän dəy-iiyän n-edägg (kantonmän), otas almud n-wi dəy-sän äddoobätnen ujəş n-älyəşkər d-wi jarräwnen əšşəyəl iyyän (DDR). Talya-ta, ašəmmişəl-net ilkam i-əšşərəđän tədhal MINUSMA.

Əlfəşəl 19: Ad-ənmişkän işrutän fäll-asəməl n-taggayt tojjat aşəmmişəl n- DDR. Taggayt-ten tənrixdäm d-ta danät tanmərđut-ta.

Əlfəşəl 20: Ujš n-əlyəşkər d- DDR, e d ikka kantonmän n-iməkkennəsän itajj, əntənəđ-däy ad-tajjän. DDR, iməkkennəsän wi jänen kantone, wär-əjrewän ujš n-älyəşkər a t-jarräwnen.

Əlbab 9 : Uđəf n-älyəşkər i-äkall n- Mali yərəđ

Əlfəşəl 21: Ariri n-älyəşkər fäll-ayrud n-režyontän ti n-afälla, a əndərrän a əndərrän a-s itajj, ässänt diha-däy d-tətbät taməzələ s-azəzžəllu n-təkarđe-net. Talğa –ten MOC d- MINUSMA a-s iha ifassän-näsän.

Əlfəşəl 22 : Älyəşkər-en, ilzam ad-t-əjjəšän äddinät ämoəđännen n-režyontän ti n-afälla, hakd dəy-wi n-imänokalän n- əssərdusa; wen härät isaryas taflest d-azəzjaw n-äkall;

Əlbab 10 : Uyəl dəy-tamyərhut n-älyəşkər

Əlfəşəl 23 : Ad-ənmişkän işrutän fäll-asəhhətəl fäll-a-wa dd-okäyän d-ikarđiwän wi n- U.A d- N.U, əqqəlän dəy-tamyərhut n-älyəşkər

Əlfəşəl 24: Ad- ittər älxəkum tadhəlt dəy-imilälän-net, äj äddəbaratän yərəđ wi s-ämiiyatär azəzjaw n-äkall d-taggažt-net

Əlfəşəl 25 : Ad-ənmişkän işrutän fäll-asəməl n-taggayt tojjat uyəl dəy-tamyərhut n-älyəşkər, umas a dəy-ərtaynät tiwsaten, itwəjj azəjjəzz äynayän fäll-əmmək n-taggažt n-äddäwlät d-azəzjaw n-äkall, dəy-a-s ätiwäjjä ənniyät i-tašniwen n-äddinät dəy-idəggan-näsän.

Əlfəşəl 26: Taggayt ta tojjat uşel dăy-tamyərhut n-ălşəkər, ad-tăj ännäsexatän i-asənnəfrən n-älwăkilän n- sărwestän hakd wi n-ălşəkər, har issətbət a-wen tanmənnakt d-anməttaf.

Əlfəşəl 27: Dăy-isălan wi n-uyel dăy-tamyərhut n-ălşəkər d-azəzjaw n-ăkall, ad-t-təməl polis tăynayăt făll-əxkamnăt kolektiwitetän, ämoosnăt-asnăt äşşahăt.

Əlfəşəl 28: Hak edăgg ad-t-əjjəšnăt taggayen s-itawănna Komite konsiltatif, dăy-ərtayän älwăkilän n-ălxəkum d-wi n- timəttawen şur-serkəl har reşyon, d-imănokalän wi n-alăşăl. Komitetän-en, änaxkim n-edăgg a tăn-iwwiikkălän.

Əlbab 11 : Əşşənju n-terorizəm

Əlfəşəl 29 : İşrutän, əssitbătän tajbəst dăy-immus n-terorizəm d-a dăr-oläh a ämoos şund iji n-iman d-mamăla wa xăramän n-taba ta lăbasăt, tajbəst-ten, əjan dăy-s edăgg i-taydiwen ti s-jadän əddəwəlän wi n- tukat-ten hărătän –wi.

Əlfəşəl 30 : Äniimărdən işrutän făll-asəməl n- ajhanän əskatnen şas i-immus n-terorizəm d- a-wa dăr-oläh, itajjän jer-əddəwəlän.

Eyăf IV: Efes n-tibşar d-uzəj n-timəttawen d-tumast-năsän

Əlbab 12: Taydiwen əskatnen i-efes

Əlfəşəl 31: Äniimărdən işrutän făll-ad-dd-iqqəl älxəkum dăy-mənhuy-net i-efes n-ăkall, har itbət əlləllu n-kolektiwitetän, udabătnăt, tijawt n-taydiwen n-efes əssirtaynen äddinăt, äbbuubbănăt älxalän n-taməzşoyt-

näsän d-ässänyätän-näsän, ədmanän iqqud d-iban temäksit dəy-idəgğan yərəd.

Əlfəşəl 32: Äddoobätnät rezyontän sänatät asəməl n-taggayen n-älwäkilän, i-asəssuf n-efes n-ärrezäy-näsnät d-uzej n-timəttawen – näsnät, dəy-a-s əlkamnät i-a-wa fäll-tejə tanmərđut-ta.

Əlfəşəl 33: Təmal-t tarrayt s-itawänna tarrayt n-efes n-rezyontän ti n-afälla, təlat imizärän dəy-ərtayän imännäyäfän n-rezyontän-ənnin. Win əntäneđ a dd-təqqal taməđint n-timašalen n-efes d-asəttənfäy n-älmal har dd-ixsəl efes šik.

Əlfəşəl 34: Tarrayt n-efes-tənnin, təla äddäbara n-efes has-iskatän, s-ərukən-net, ərtayän fälla-s işrutän, əjrawän tadhəlt n-imilälän, hullan wi takkäsnen azrəf i-efes iyälän.

Əlfəşəl 35 : Tayde-en ittus-net, ad-awəđnät rezyontän ti n-afälla n-Mali efes ogdähän d-wa n-rezyontän n-äddäwlät ti həđnen dəy-a-s ila a-wen aşəmöl. Wen härät, itwəjjət dəy-təqqən wärät- tokey 10 har 15 iwətyan. Konsäy konsiltatif a dd-təqqal taməđint n-wen härät; ədhalän-t särwistän mey älwäkilän wi əlänen tədabit n-a-wen.

Əlfəşəl 36: Äniimärđən işrutän fäll-ad-t-təməl taggayt n-asujjər n-afälla n- Mali. Taggayt –ten, totas asəffəkkər n-a-wa s-ämiiyatär efes šik, d-afänəz n-əlläqqu. Taggayt-ten, dihad təkna təhajit ad- mad-awəđ emel-net 3 orän wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut-ta. Taggayt-ten, ätiwərha dəy-Bank Monjal d-BAD, d-BID ad-tät-əlwəynät dəy-anməttaf n-älxəkum

wa n-Mali d-taggayen n-inaxkimän wi ohärnen, əlänen tädabit n-əššəyəlwən, d-älwäkilän n-režyon.

Əlfəşəl 37: Ad-itwejj əlžəmayät n-utər n-azrəf dəy-2 orän wi maden-əšrəy əmukən n-tayde ta təskatät i-efes. Əlžəmayät-en ad- isəməl ejänd n-azrəf i-efes n-aməylol.

Əlbab 13: Tebädde dəy-efes n-režyontän ti n-afälla

Əlfəşəl 38: Tarrayt n-efes n-režyontän ti n-afälla, ənta a jarrəwät s-tizarät, tadhəlt n-izərfan wi tət-ikfa əššəreya n-tanmərđut-ta.

Dəy-a-wen, əniimərđän işrutän fäll-tijawt n-əddəbaratän yərəd, wi n-timašalen:

- ti əroorädnen,
- ti iha edəgg n-əşšəbarät
- d- ti hin-əllänen, əktabnen dəy-tisiwad ti əjanen i-efes n-ərrəzəy d-uzəj n-tumast.

Timoqqesen ti dəy-əzzarnen n-taggayt ta tojjät taməđint n-tanmərđut-ta, ad-dəy-snät isəkən əlxəkum təkərde təssitbätät iluzam-net dəy-isəlan n-tanmərđut, d-a-wa dər-ogdäh azrəf wa ila s-ikittəw ad-t-dəy-s əj deməzezar wa s-irha ad-sər-s dd-ikən iluzam-en s-əmmək wa s-has-təswär tanmərđut; hullan dəy- a-wa dd-iqqalän hərətän-wi :

-Idəggan n-əššəyəlwən wi s-təmiyatär tamətte s-asəməl-nəsän s-tizarät;

-Efes d-uzəj n-əddinät wi əssannen əššəyəlwən;

-Azəzjaw n-ənniyätän n-äddinät dəy-isälan wi dd-əqqalnen isudar

Uzəj n-timašalen ti n-käl-isaffän (ädomm, tamäđint, d-timašalen ti n-käl-tinariwen);

-Efes n-härätän wi osaynen rezyontän ti n-afälla n-Mali d-tukat-ten (jer zäbotän wäla imawayän n-isälan);

Tibyar ti n-taräja n- äkall d-äşşahät wa n-täfukt;

Ajäraw n-əşşəyəl, hullan i-təmməđrit, tiđeđen d- äddinät wi s- käla əknasän əssənsänen täzoli;

-Asəməl n-äşşarikatän dəy-äkall diha-dəy;

-Ajäraw n-əşşəyəl i-äddinät wi dd-əqqälnen dərät-ahruhəy s- əddəwəlän iyyađ, mey s-tajiwen n- Mali tiyyađ mey dəy i-tulaten n- äddinät iyyađ rəkkəmnen;

-Ahäraw, işijaşän d-ifəyyedän, mamäla d- anməttaş s-turfen mey s- isälan d-Tiyər d-irošan.

Əlfəşəl 39: Isälan wi dd-əqqalnen teyəre d-irošan d-əssənyätan, änmärđän dəy-sän işrutän fäll-härätän-wi :

-Tädiwt n-bərnəməžän n-teyəre d-älxalän n-äddinät d- əssənyätän-näsän dəy-rezyontän;

-Efes n-tawalen d-akätab –näsnät dəy-rezyontän;

-Asəşşuhu n- teyəre ta n-əssas d- ta n-amməs, d-tijawt n-ənniyät i- asəyər n-äddinät yərəd;

-Asəməl n- lăkkolăn wi măqqornen;

-Asəməl n- santărtăn n-efes n-ăssănyăt d- Mizetăn dăy-režyontăn, uzəj n-ăssănyătăn n- režyontăn –en ɣur tadăbayt har afălla s-tukat-ten.

Əlfəşəl 40: Ad-t-təməl ažanş tojjat efes n-hak režyon. Təsawađ tădabit n-imăššăyălăn, saryas tamăđint n-iluzam n-ălxəkum dăy-akăros n-režyontăn.

Ažanş-en, təha inaxkimăn n-režyon, iwwiikkăl-tăt emănnăyăf n-Asănbəle režyonal.

Əlfəşəl 41: Ad-t- əməlăn bərnəməžăn făll-animărđa əlxəkum d-režyontăn, tamašalnen dăy-iwətyan əjjootnen, ertaynăt dăy-săn timašalen əjjootnen, ešrađăn daɣ iluzam n-ălxəkum dăy-a-wa dd-iqqălăn efes n-ărrəzăy d-uzəj n-timəttawen d-ăssănyătăn-năsnăt.

Əlfəşəl 42: Iđman əlxəkum asəryas n-tebădde n-kolektiwitetăn dăy-asəməl d-ašəmmişəl n-ăzrəf wa dd-izjărăn tibyăr n-əkall d- wa dd-ihan s-imidiwăn n-tajiwən d-wi dd-əhanen s-tinmənnaken n-ălxəkum d-tukat-ten.

Əlfəşəl 43: Illăyăt əlxəkum s-ad-ibdəd dăy-efes n-təmmidəwa ta dd-saɣsalnăt režyontăn d-əddəwəlăn iyyađ dăr-ija Mali tisdas. Ad-itwəjj əddăbara făl əjjăšnăt kolektiwitetăn əddăbaratăn, ašəmmişəl d- tamăđint n-tinmənnaken ti dăy-ittəjrăw əmarwas meɣ asərđal n-azrəf otasăn efes-năsnăt

Əlfəşəl 44: Äzzäman s-äzzäman ad-təttar taggayt ta tojjät tamäđint n-timašalen dăy-imadhalän ad-dd-əzzizjărän tăkarđe n-isălan n-bərnəməžän n-efes.

Əlfəşəl 45 : Ätiwättär dăy-ălwärtsilän yərəd wi s- kăla əknän taydiwen mey äddăbaratän i-efes n-Sahel, ad-šušemän režyontän n- Mali ti n-afălla, əlmədän awəkkəl n-a-wen i-tazəjjawt n-aflək n-əkall-wa d-atăbat n-ălɣafyät.

Eyăf V: Tamăžăla, äššăreya d-talyiwen ti n-dăggadəm

Ălbab 14: Tamăžăla, äššăreya

Əlfəşəl 46: Äniimärđən işrutän făll-asətbət n-tamăžăla tənsat făll-hărätän-wi, jer-kăl-äddăwlät yərəd:

-Əmukən n-äššăreya n-äddăwlät, iđanän əlyafyät d-tamăžăla;

-Asəməl n-äššăreya irjašan s-ašəmmişəl n-taggayt ta s-itawănna “tidət, äššăreya, tamăžăla”

-Asəməl n-taggayt tējađät temăkrăđt, temăkšit d-abăxas n-azrəf;

-Asəməl n-taggayt dăy-ərtayän imusänän n-əddəwəlän äjjootnen, tojjat isəffəkkirän n-iyăšadän yərəd wi əjänen hullan iji n-iman, akukəl n-əššərəđän n-akənnas dăy-a-wa dd-iqqalän tunfast n-ăggadəm, tămaheyt n-tiđəden d-a-wa ämoosän akukəl măqqorän n-ălxaqqän n-ăggadəm făll-ărori n-äddăwlät n-Mali yərəd

-Asəffəkkər n-təlləbäst ta əjanət tihənşurađ tiyyađ əjanen dəy-
əzzəman n-akənnas, d-ihuk n-işrutän i-erkäwäl n-tadhəlt n-taggayt
ta tojjät isəffəkkirän-en;

Iba n- asədderf n-inəsbəkkəđän wi əjänen iman s-anməşray d-
əşşəreya n-akənnas, əknän akukəl n-əlxaqq n-əggadəm,
ohəyän/ərkabän tiđeđen d-tilyađen, əşhənşarəđän aratän dəy-
əzzəman n-akənnas;

-Asəşşuhu n-tədabit n-žistis har udabät əlxəkum ašəmmişəl n-
əşşəreya fəll-əddəwlät yərəd;

-Tajbəst dəy-ašəmmişəl n-əşşəreya, har inmihez d-timəttawen ti
jer-itajj, umas əşşəreya oyadän, iba n- atwədəyyi, əj ənniyät i-a-wa
inna əşşəreya wa n-ihənnin n-imənokalän wi n-aləşäl, dəy-a-s wär-
ikma a-wen žistis ta n-əlxəkum;

-Asəssiläh n-əddinät yərəd s- ajəraw n-tadhəlt ta žistis, d-tijawt n-
isəlan n-žistis dəy-əddinät yərəd

-Uzəj n-əlqim n-imadhalän n-žistis dəy-əđđinän əlqađitän, s-asəyər;

-Asəssuf n-a-wa dd-iqqalän əlqađitän dəy-əşşəreya, hullan dəy a-
wa illän jer-əddinät d-tijawt n-ənniyät i-əssənyätän, əddin d-
əlyadatän;

-Asəssuf n-a-wa dd-iqqalän imənokalän, har umasän hərät dəy-
tarrayen n-əməkən jer-əddinät.

Āl bab 15: Talyiwen ti dd-əqqalnen ālxaqqān n-dāggadēm

Ālfəṣəl 47: Ānimārḍān išrutān tajbəst fäll-asəməl n-talyiwen əssiryāsnen uyəl n-āddināt wi āhrahāynen, ajāraw-nasān i-əššəyəl, azuzāy-nāsān d-tadhəlt-nāsān s-sārwistān n-Afriqəyya d- wi tohar ālyləm yərəd šund tanmərḍut ta n-OUA n-1969 təjat fäll-talyiwen n-refiżyetān dəy-Afriqəyya d-Tanmərḍut ta n-2009 n-Kānpāla togazāt āddināt wi āhrahāynen dəy-Afriqəyya

Ālfəṣəl 48: Əttarān išrutān dəy-ažanštān d-taggayen ti ojjānen ālxaqqān n-āggadēm, tadhəlt i- asuyəl, azuzāy, d-ajāraw n-əššəyəl šik i- āddināt yərəd wi āhrahāynen.

Ālfəṣəl 49: Əqbalān išrutān tebādde dəy-uzəj d- semyar n-əššərəḍān wi ogažnen ālxaqqān n-āggadēm, sāssegdah d-iba n-timudda. Əjbasān day dəy-ayātaf i-a ikkan ebre n-folitik, ārrəzāy mey i-ālyəškər dəy-tadhəlt-nāsān, saryasān əššəyəl wa n-ažanštān ogažān ālyafyāt i-āddināt-nāsān.

Eyāf VI : Tisuḍaf d-tirjit n-əddəwəlān wi n-dihen

Āl bab 16: Iluzam n-išrutān

Ālfəṣəl 50: Əssanān išrutān a-s təsaḍəft təzzarāt n-asəysəl n-tanmərḍut-ta, wār-tāmoos ar iba n-tayḍərt d-ālyādalāt-nāsān d-tajbəst –nāsān dəy-asəysəl n-a wa fäll-ānmännākān, har dd-təysəl tamāzāla s-ašəmmišəl n-titbāqqa n-tanmərḍut-i, itbət ālyafyāt dəy-āddāwlāt d-aflək n-ākall wa iha yərəd.

Ɖlfəşəl 51: Ɖttarän išrutän dăy-taggayen ti n-folitik d-ti əwwaynen timəttawen, hullan təmməḍrit, tiḍeḍen, imawayän n-isălan, inhăḍän, imănokalän, älfăqqitän, ad-ədhəlän s-asəysəl n-ittusän n-tanmərḍut.

Älbab 17 : A-wa dd-iqqalän käl-əssəyasa

Ɖlfəşəl 52: Käl-əssəyasa Ɖddəzayär a tăn-təwwayät, əntäneḍ a əḍmannen tanmənnakt d- semyar n-išrutän i-tisəttəyhal. Dăy-a-wen:

Tajjän əssəyasa härwa jer-išrutän;

Tiimärän-tän s-ännəsexatän s-əmmək n-ašəmmişəl n-titbăqqa ti tăn-dd-əqqalnen. Ɖntäneḍ day a dd-iqqal asəssikəy n-talya afäl təkna ezăwe har təjă tanmənnakt dăy-miši.

Ɖlfəşəl 53: Käl-əssəyasa, əjbasän dăy-iji n-isălan, kannän asəhhəriwəs n-əddəwəlän wi hăḍnen s-tajbəst har dd-təysəl tanmərḍut-ta d-tadhəlt ta s-ămiiyatär Mali.

Älbab 18: A-wa dd-iqqalän älyaləm

Ɖlfəşəl 54: Təḍman älyaləm ašəmmişəl n-titbăqqa n-tanmərḍut-ta, təkna tajbəst day dăy-tadhəlt n-timašalen-net yərəḍ:

- Nasyonzini, UA ¹ , CEDEAO ² , UE ³ , OCI ⁴ d-imadhalän wi hăḍnen,əjbasän dăy-tadhəlt n-tanmənnakt s-folitik, d-tadhəlt n-asəysəl n-

¹ Prononciation YA.

² SEDEYAWO.

³ Prononciation YE

⁴ OSI

timašalen-net, ejbasān day dāy-ad-hin-əqqəlān āwadəm yərəd a āmoos, āsiimārsālān i-timašalen n-tanmərđut;

-Tātiwārha tadhəlt dāy-ālyaləm s-āddābara, azrəf, musnāt d-isuj wi s-āmiyatār ašəmmišəl n-titbāqqa n-tanmərđut: DDR, RSS d-ejeđ n-terrorizəm, hullan dāy-ālžāmayāt wa n-utər n-azrəf i-efes n-režyontān ti n-afālla.

Əlfəşəl 55: Āniimərđān išrutān fāll-asəməl n-tayde n-asujjār d-tamāđint, dāy-ərtayān kāl-Mali d-imilālān-nāsān wi n-tukat-ten.

Əlfəşəl 56: A-wa ātiwārhan dāy-MINUSMA d-ažanštān d-bərnəmēžān wi n-Nasyonzini d-taggayen yərəd ti həđnen, iha mandatān-nāsān wi hānāt taggayen n-imusānān-nāsān.

Āl bab 19 : Komite wa ojjān tamāđint n-tanmərđut

Əlfəşəl 57: A-s āswārān išrutān izəzla-nāsān tākarđe ta n-tanmərđut yas, ad-ānnāqbālān asəməl n-komite (s-itawānna CSA⁵); ojjan tamāđint n-rājjoš n-titbāqqa n-tanmərđut i-tamāžāla d-tanmənnakt dāy-Mali.

Əlfəşəl 58 : CSA, tənəyruft-net-da : ālxəkum wa n-Mali, ajhanān wi āswārnen izəzla-nāsān tākarđe ta n-tanmərđut d-kāl-əssiyasa (Əddəzayār -i n- āmaway-nāsān, Burkina Faso, Moritani, Nižer, Tšad, CEDEAO, Nasyonzini, OCl, UA, UE). Əddəwəlān wi wāren ətməskil dāy-konsāy n-sekirite wa n-Nasyon zini, tātiwārha dāy-sān tadhəlt n-komite-i. Āddoobāt CSA utər n-tadhəlt dāy-imilālān iyyađ day.

⁵ SSA

Ɔlfəşəl 59: CSA, Ɔddəzayār a-s emännäyăf-net, ədhalän-t Burkina Faso, Moritani, Nižer, Tšad, əllanen daw-tayma-net. CSA, edəgg n-tayimit-net Bămăko, mušan afəl orda a-s tēja tămyatert s-a-wen, äddoobăt azəmmăy dăy-edəgg iyyän. Itajj kud dăy tiyyăt tayimit dăy-ăyyor, älwăqq d- tēja tămyatert s- a-wen day ad-ăžžămmăy.

Ɔlfəşəl 60: Timašalen ti dd-əqqalnen CSA, əntänăteđ-da :

-Tamăđint, asujjār, aməyyez, d-asdu n-timašalen n-išrutän yərəd i-ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərđut, dăy-a-s wār-ikkəs a-wen hărăt dăy-a-wa dd-iqqalän MINUSMA,

-Ɔmukən n-esăbār n-timašalen n-asəysəl n-titbăqqa n-tanmərđut, d-tijawt n-ənniyăt-has,

-Azənnəmihez n-mənhuyän n-išrutän; d-

-Asəhhəriwəs n-ălxəkum s- tijawt n-ăddăbaratän əssiiryăsnen ašəmmişəl n-tisəttəyhal n-tanmərđut; äddăbaratän-en, əđđiinän dăy-sän hărătän-wi:

- i. Tahăđra n-sărwistän n-ălxəkum wi ənfanen timəttawen dăy-tajiwən ti n-afälla;
- ii. Ašəšray dăy-armuđ n-əššərəđän yərəd wi äddoobătnen asəryas n-ašəmmişəl n-titbăqqa n-tanmərđut;
- iii. lhuk n-ălmal d-isuj yərəd wi hakkänen kolektiwitetän tădabit n-răjjoš olayän;

iv. Tijawt n-äddäbaratän wi salmadnen äddinät a-wa fäll-təjä tanmännakt dăy-isălan wi n-demokrasi šund: asəssini n-listətän ti əwarän ismawän n-äddinät wi tajjšnen wăte, asəhhəriwəs n-äddinät s-ujəš n-wătetän, tadhəlt s-asəməl n-taggayen äynaynen n-ălwăkilăn d-ibərdan äynaynen n-təmmənəya.

Əlfəşəl 61: MINUSMA, a təwwayät eyăf i-CSA, s-a-wa tăddoobăt, dăy-a tăt-wărăn-ikkəs dăy-abărid n-a-wa tăt-dd-iqqalăn

Əlfəşəl 62 : Ad-ăj CSA, əkkozăt taggayen n-əššəyəl, i-asəysəl n-a-wa t-dd-iqqalăn. Taggayen-en, ad-tănăt-isənnəjməđ d-a-wa dd-iqqalăn hărătän-wi : “folitik d-ăššăreya”, “taggazt n-äddăwlăt d-ălyafyăt”, “efes n-ărrezăy d-uzəj n-tumast” d- “tamăžăla, äššăreya d-talyiwən n-əlləllu n-ăggadəm...”

Ălbab 20: Ămawal wărăn-insă făll-ašrut iyyăn

Əlfəşəl 63: Əqbalăn išrutän ad-isəməl CSA Ămawal wărăn-insă făll-ašrut wăla iyyăn. Ămawal-en, iwar-t asujjăr n-talya ta s-tərjaš tanmərđut-ta.

Hak əkkoz orăn, ad-dd-izzəzjăr eketəb iwar a-wa dd-iysălăn dăy-erkăwălăn n-išrutän i-asəysal n-tanmərđut, iwar-t day a-wa inhăy dăy-mărsalăn, issiilmăd siha s-illa uđlem, ija Ănnăsexatän n-äddäbaratän wi s-ilzam ad-ətwəjjən.

Əlfəşəl 64: Ămawal wa wărăn-insă făll-ašrut wăla iyyăn, ijraw tadhəlt n-imusănän ti s-ămiyatăr asəysəl n-əššəyəl-net.

Eyāf IV : Tisəttəyhal ti n-tasāmdot

Əlfəşəl 65: Tisəttəyhal n-tanmərđut-ta, wār-əddoobātnāt tāmottayt ar s-tanmännakt n-işrutān Ʒərəd wi əswārnən izəzla-nāsān tākərde-net, şāmad təqbal taggayt ta tojjāt tamāđint-net s-itawānna CSA.

Əlfəşəl 66: Tisiwāđ, d-tifir ti əjān əlwākilān n-işrutān dəy-talya ta əzzallen dəy-Alže, dəy-aşāl wa n-19 dəy-Fəbrayār 2015, əhanāt tanmərđut, ikf'-eenāt əşşəreya əlqim wa-dəy ikfā tisəttəyhal n-tanmərđut ti həđnen.

Əlfəşəl 67: Tanmərđut-ta, ad-təssānt əmaşal Ʒur diha-dəy tāt-əwārān izəzla n-işrutān d-kāl-əssəyasa

TASIWƏDT 1 : Təqqən ta n- jere-jere

Har dd-Ʒassālān əddəbaratān wi təssəbdād tanmərđut-ta, ənmännākān işrutān fäll-hārātān-wi s- ilzam aşəmmişəl-nāsān dəy-təqqən təntat Ʒur-azəzzəllu n-tanmərđut i-əlyafyāt d-taməzāla ta tējāt dəy-Alže, təgla har mārāw orān d-əttam təkəkəd sənātāt timərwen n-əyyor d-əkkoz.

Təqqən-ten, ənta a dəy mad əjənāt talyiwen zāmāzalnen kāl-Mali, iməl-t əssas i-Mali əynayān, dəy-itbat demokrasi, issirtəy-t emel n-əlyafyāt, demokrasi, d-anəqbəl n-tiwsaten-net s-hak iyyāt təla tumast-net has-tətiwəsəmyārāt. Təqqən –ten-dəy dəy a dəy- dd-mad-əqqəlān əddināt wi əhrahəyən əzjārān Mali, əjrəwān taməzsoyt d-əşşəyəl.

Ittusän d-tayrəst n-təqqən ta n- jere-jere

Ad-tässänt təqqən n- jere-jere ɣur-azəzzəllu n-tanmərđut. Təqqən-ten, ad-t-däy-s əməläñ äddäbaratän has-əskatnen, ämašälän i-axäkam däy-režyontän ti n-afälla, har iräjjäš a –wa fäll-təjä tanmännakt.

Äddäbaratän-en, ittusän-näsän-da :

-Ađäman n-asəməl n-əššərəđän əssiryäsnen asəməl d-ašəmmišəl n-äššäreya wa äynayän iglan fäll-folitik, älyafyät d-taggažt n-äkall, efes n-ärrəzäy d-tumast, d-äššäreya d-tamäžäla n-käl-Mali ɣərəd;

-Uyəl däy-əššərəđän wi n-wätetän, äsiidaben tijawt n-wätetän däy-serkəlän, režyontän, däy-afälla, däy-təqqən ta n-jere-jere, har t-əməlnät taggayen n-älwäkilän ti əhanen tanmərđut-ta;

-Ašəmmišəl n-äddäbaratän d-əssəyasatän ɣərəd wi dd-siyulnen älyafyät, naqqən akännas, sidubun uyəl däy-tamyərhut n-älyəşker har iwwađ musnät-net, iwär-t ešwäl ɣas, wa n-äddäwlät,

-Tijawt n-ənniyät i-ašəmmišəl n-a-wa fäll-təjä tanmännakt däy-isälan wi n-əššənju n-terorizəm, udayän äddinät i-timudda d-ukəs däy-međan d-iban atwədəyyi;

-Ašəmmišəl n-tanmərđut s-əmmək wa iktabän däy esäbär n-timašalen-net.

Däy-äddimmät n-ad-t-illa älxəkum, ad-əxdamnät tijəttewen n-älxəkum ti t-əllanen, har t-əməlnät tijəttewen ti təssəytä tanmərđut-ta.

-Kunta wär ijä a-wen, asəməl, dăy-a wăřăn-okey kărađ orăn wi əřrăynen azəzžəllu n- tăkarđe ta n-tanmərđut, n-ălwăkilăn əxkammen dăy-komintăn, serkəlăn, režyontăn ti n-afălla, dăy-təqqən ta n-jere-jere. Ălwăkilăn-en, asənnəfrən-năsăn, tădabit-năsăn, axăkam-năsăn, ad-fălla-săn ənmənnəkăn išrutăn;

-Asəməl dăy-armuđ, n-əřřərəđăn ɣərəd wi saryasnen așərjaș n-tisəttəyhal n-tanmərđut.;

Ad- əj əlxəkum əddăbaratăn ɣərəd wi əzzilzămnen dəbətətăn, wăte n-əřřərəđăn n-wătetăn əynaynen, dăy-12 orăn;

Wătetăn, režyontăn d-serkəlăn a dăy-tajjăn i-asənnəfrən n-taggayen n-ălwăkilăn wi dăy-təmmijrăd tanmərđut-ta, dăy-təqqən ta n-jere-jere, dăy-a-s əlkamăn i-tisəttəyhal, ejan dăy-təqqən n-18 orăn.

TASIWƏDT 2 : Taggəz t n-ăkall d-azəzjaw-net

I. Ăddăbaratăn n-ălyafyăt dăy-ăzzăman wa n-jere-jere

Ad-t-iməl komite ojjan əlyafyăt, s-itawăna (CTS), mad-təssəməl taggayt ta tojjăt taggəz d-ălyafyăt. Komite-en, ad-irməs a-wa s- kăla dd-iqqal Komite n-imusănan wa n-ălyafyăt, t-imălăn dăy-tanmənnakt ta n-Wăgadugu s-itawăna (CTMS), făll-dd-əwwiđăn əddinăt dăy-16 dăy-Šutănbăr 2014 dăy-Alže;

- a. Ujəș n-ălwăkilăn n-ălxəkum d- wi n-platform i-CTS d-EMOVS, əməlnet-t əlwăkilăn –năsăn dăy-Režyontăn;

-Ad-əjjəšan 6 älwäkilän n-älyəşkər wa n-Mali CTS, d-3 n-kordinasyon, d-3 n-platform, d-2 n-MINUSMA (däy-idḍiin wa n-emännäyäf n-CTS) d-1 n-hak iyyän däy-əddəwəlän d-taggayen ti n-käl-əssiya d-älyəşkərän n-əddəwəlän n-älyalim wi t-əllänen.

-CTS, ənta a dd-əqqalän häřätän-wi :

- Tamäḍint n-asusəm n-efew jer-išrutän ;
- Asəffəkkər n-ere wa äkokälän tanmənnakt ta n-asəns n-efew;
- Uḡəl däy-əssəyasa wa isatbatän älyafyät d-tamäḍint ;
- Ažəžhər d-asətat n- idäggan (sittətän) wi däy-tiddawän iməkkennəsän d-
- Tadhəlt s-musnät n-talya ta n-ujəš n-iməkkennəsän i-älyəşkər.

b. Ašərjaš n-äddäbaratän d-isikilän n-taggayen n-älyəşkər däy-ərtaynät tulaten gaddälnät äddäywa, s-itawänna MOC⁶

-60 n-äšäl wi əšräynen ažəžžəllu n-tanmərḍut, ad-däy-sän isəməl CTS, MOC d- taggayen n-älyəşkər däy-ərtaynät tulaten i-ad gaddälnät äddäywa;

-Ad-isəbdəd CTS⁷ ibərdan n-MOC, d-əmmək wa s-izḡa, d-a-wa t-ilzamän. Ibərdan-en, ad-səlmədän, dārät-tanmənnakt, iket n-käl-əlyəşkər, d-iket n-käl-kordinasyon d-iket n-käl-flatförm wi tajjāšnen MOC;

-Taggayt ta n-MOC, änušäm n-älyəşkər wa n-Mali a has-äzzarän, idhal-t älwäkil n-kordinasyon d-älwäkil n-flatförm;

⁶ Prononciation MOS

⁷ Prononciation STS

-Ad-ännäxdäm MOC d-älyəşkərän wi dd-əfälnen əddəwälän wi həđnen əhänen Mali;

-MOC, təwar-t tijawt n-esäbär d-tamăđint n-răjjoš d-emăremar n-iməkkennəsän (käl-əlyəşkər n-Mali, käl-kordinasyon d- käl-flatförm). A wen, dăy-tadhəl n-MINUSMA d- älyəşkərän wi dd-əfälnen əddəwälän wi həđnen (asətbət n-timašalen-en iwar MOC), fatruy ta tăzzarăt dăy-ərtayän əddəwəlän yərəd ad-tănt yur ašäl wa n-60 ilkămän i-asəwăr n-ažälžo fäll-tăkarđe ta n-tămăžăla);

- MOC, təwar-t dăy, asənnəmənnək d-asənnəmətəf n-timašalen d-imăremarăr n-kombătăntän yur äzzăman yərəd wa n- koăntonma;

-60 n-ăšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-sän isəkən CTS d- MOC, esäbär n-ašəmmişəl n-əssəyasa wa ijän fäll-älxer dăy-afälla n- Mali. Əssəyasa-en, a-wa dăy-s dd-iqqalän taggayen n-älyəşkər ti dăy-ərtaynăt tulaten gaddälñăt äddăywa, ikna awəkkəl. Esäbär-wen, ittus-net, ayătaf i-äddăywa d-asətbət n-älyafyăt, a ikka kăntonmăñ ija, đarăt-kăntonmañ, d- ujəš n-älyəşkər d-DDR.

d-Kăntonmăñ (Tiddawt n-iməkkennəsän dăy-iyyän n-edăgg)

-30 n-ăšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-dăy-sän isəmdəw CTS asətbət n-idăggan wi dăy-itajj Kăntonmăñ (s-itawănna sittətän) d-asəns n-efew. Ad-isənt MINUSMA əmukən n-sittətän-en s-ilzam ad-imdu dăy- 120 išilan, ad tatăjrawän e d əkkän imiiddəw əmukən-năsän;

-30 n-áššäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän isəmdəw CTS ežəzhər n-abärid n-timašalen wa n-18 däy-Fäbrayär 2014, ijan i- kăntonmăň, däy-a-s ilkam i-a-wa tənnă tanmərđut-ta, älläyät day ašäl wa däy-inatta kăntonmăň;

-30 n-áššäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän əkfən ajhanăn tikarđiwen, ti-əšräynen ətbätnen, n- ismawăn n-iməkkennəsän-năsän d-efew-năsän i-CTS, s-əmmək wa issəbdäd äddäbara wa n-18 däy-Fäbrayär 2014, däy-ätiwäjjä uyəl.

II. Ujəš n-iməkkennəsän i-älxəkum (integrasyon)

-60 n-áššäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän-t-təmält taggayt ta tojjät integrasyon;

-Taggayt, ad-tät-əjjəšän älwăkilăn n-älyəškər wa n-Mali, wi n-kordinasyon d-wi n-platform. Ad-tənməšyəl d-komite wa iđanăn tanmərđut-ta;

-Ad-t-iməl dekre, issilmădăn isudas, iluzam d-răjjoš n-taggayt ta tojjät integrasyon, däy-äđđamin n-ămănokal n-äddăwlăt i-has-madăn- isəmmənukəl äwadəm n-ămusän, iydalăn ämoos asănnămănnak.

90 n-áššäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän-təssəbdəd taggayt ta tojjät integrasyon, đarăt-tanmənnakt d-Konsăy nasyonäl i-RSS, əššərəđăn, iket n- iməkkennəsän d-talyiwen n-ujəš n- älxəkum kud däy älyəškər, tăj day tanmənnakt fäll-gălatăn.

-Anəzjum–wen-däy a fäl- mad-äkfən ajhanän tikardıwen n-iməkkennəsän-näsän wi ərhanen ujəš n-älxəkum, äj älxəkum äddäbaratän n-ujəš-näsän, däy-təqqən wärät-tokey 6 orän ɗarät-azəzzəllu n-tanmərɗut. Əššəyəl-wen, taggayt ta tojjät integrasyon a dd-təqqal d-konsäy nasyonai i-RSS;

-Taggayt ta tojjät integrasyon, ad-tənmənnək d-konsäy nasyonai i-RSS, fäll-mənhuyän d-əššərəɗän n-əmmək wa s-tatäjrawän gəlatän. Käl –ajhanän wi s-käla əhan älyəškər, ad-t-dd-əqqəlän s-gəlatän- wären-illa daw- wi əlan äru. Wi s-äbas äddooben uyəl n-älyəškər d- wi s-äbas –t-ərhan, äddooben ajəraw n-pänsyon n-retret, mey pansyon ta ɗär-äniihäjjän, mey ɗay pansyon ta jarrəwän käl-älyibän, mey hasän-ätwəjjä äddäbara iyyän.

III. Asəns n-efew, azəjor n-akännas d-ujəš n-älxəkum (DDR)

60 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərɗut, ad-däy-sän-t-təməl komisyonj ta tojjät DDR

-Komisyonj –ten tojjät DDR, ad-tännäxdäm d-komite wa ojjän taməɗint n-tanmərɗut;

-Ad-t-iməl dekre, issilmädän isudas d-iluzam d-räjjoš n-taggayt ta tojjät integrasyon, däy-äɗɗamin n-ämänokal n-äddäwlät i-has-madän isəmmənukeł əwadəm n-ämusän, iydalän n-asännämännak;

- Taggayt ta tojjät DDR, ad –təkrəš äsakəl n-folitik, təkrəš day taggayen n-əššəyəł s-hak tiyyät ill-e a-wa tăt-dd-iqqalän däy-a-s ənniixdämnät, əjrəwnät day älwäkilän däy-režyontän;
- Taggayen tin n-ider, ad-tänät-əhan imusänän d-älwäkilän n-älyəškər, wi n-kordinasyon, wi n-flatform d- wi n-ministertän wi əlanen tadabit n-a-wen d-älwäkilän n-timəttawen;
- 120 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän təkən taggayt ta tojjät a-wa s-itawänna DDR, bərnəməž n-DDR, itbatän, ənniiqbälän-t äddinät yərəd, däy-a-s tohar isälan d-komite wa iđanän tanmərđut;
- Taggayt ta tojjät DDR, ad-təjrəw tadhəlt yur-imusänän wi n-MINUSMA d-imadhalän iyyađ;
- Izərfan wi šarjašnen komisyon ta n-DDR, älxəkum a tən-itakkäsän s-tadhəlt n-imilälän-net;
- Bərnəməž wa n-DDR, yur-wa n-afälla har wa ihan režyontän, ad-ämašäl s-tadhəlt n-tijəttewen n-älxəkum yərəd d-ta n-imadhalän.

IV. Ariri n-älyəškər fäll-äkall

60 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərđut, ad-däy-sän-ikən MOC s-CTS i-taggayt ta tojjät taggažt d-älyafyät i-komite wa ojjän taməđint, däy-a-s täniimännäkt d-MOC d- CTS, esäbär n-ariri n-älyəškər fäll-režyontän n-Mali ti n-afälla.

-Esäbär-en, ad-ikən s-tälilt n-eddas n-ašəmmišəl n-a-wa fäll-ijä əssəyasa i-älɣafyät dəɣ-teje n-Mali ta n-afälla. Ilzam-t iji n-ənniyät i-ähənzazäɣ, d-mišitän d-a-wa s- ämiiyatär älyafyät;

-Taggayen n-älɣəşkər ti s-iket əyräfnät, ad-əjrəwnät isuj əmdanen, idkəl älxəkum wa n- Mali älmušäqqatän-näsnät;

-Ariri n-älɣəşkər ad-ilkəm i-timɣutar n- timəttawen s-atwigəz, d-mišitän wi iha äddäwlät, d-taggaɣt n-tarrayen n-äddäwlät, d-anəzjum n-əššənju n-terrorizəm.

V. Timottayen d-šešrayän dəɣ-älɣəşkər d-azəzjaw n-äkall

a. 60 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərɟut, ad-itwəjj uɣəl dəɣ-dekre wa issətbätän emel n-CN-RSS har iwwaɟän älwäkilän n-ajhanän wi äzzällätne təkarɟe n-tanmənnakt, d-wi n-timəttawen, təj tanmənnakt fäll-timottayen d-taydiwen n-ašərjaš-net.

-90 n-äšäl wi əšräynen azəzzəllu n-tanmərɟut, ad-däɣ-sän isəwwəjj CN-RSS asujjär n-talya ta iha älyəşkər, s- amsədhal d-imilälän, d-mənhuyän n-timəttawen, har ättälmädän härätän wi ämiiyatärne s-tämottayt dəɣ-älɣəşkər;

-Ad-issətbət CN-RSS iluzam d-tinhaɟen n-hak iyyän dəɣ-äddinät wi dd-iqqal asətbət n-älɣafyät dəɣ-äkall, dəɣ-a-s ätiwäjjə ənniyät i-meɣlay n-ikallän, (iyərman, tidbi, irajjän, iyaryarän wär-iha äwadəm, zäbotän, idäggan wi s-ähhuuššäl ikkuy sār-sän d-tarrayen ti n-jere-näɣ d-əddəwəlän wi həɟnen) d-ittusän wi : (taggaɣt n-timəttawen, iqqud n-äššərəɣa, atərməs d-əmmək wa s-itamašal a-wa innä äššərəɣa, älmäššibatän wi dd-tiiɟunen fäll-däggadəm,

timašalen n-ejeḍ, asdu n-timtar, isəffikitān, taggaḗt n-ākall, asənnətibəy n-tarrayen, arāmas n-isālan, tamāḍint n-tijəttewen ti dd-iqqal ālyafyāt, d.a.w.s.a;

-Ad-ijbəs CN-RSS dāy-asəşşuhu n-asujjār, d-iji n-ənniyāt, wa tajjān əssərdusa i-āddāwlāt yərəd hakd rezyontān, āj day ənniyāt i-semyar n-āşşəreya d-ālxəqqān n-āggadəm.

b. Asəməl n-polis ta tojjāt asətbət n-ālyafyāt dāy-ākall

-12 orān wi əşrāynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-timəl āşşəreya, issiimālān polis ta tāynayāt, issilmād tinhaḍen-net. Ad-āllāyāt day a-wa t-illān jer polis d-taggayen ti həḍnen ojjānen ālyafyāt, issəlməd day isudas-net, əşşərəḍān n-ujəş-net, tiləmmad –net, d-aḍār n-ālxəkum wa daw-təxdam d-a-wa tāt-dd-iqqalān.

d- Asəməl n- komitetān wi hakkānen tayətte dāy-isālan wi n-ālyafyāt

-60 n-āşāl wi əşrāynen azəzzəllu n-tanmərḍut, ad-dāy-sān t-iməl dekre āsiimālān komitetān wi hakkānen tayətte dāy-isālan wi n-ālyafyāt, s-itawānna CCLS dāy-rezyontān s-tizarāt, dāy-komintān ḍarāt-a-wen. Hak rezyon, ad-ijjəş CCLS iyyān ayḗem-net wa išşāmān, ijjəş iyyān hak komin;

-Hak CCLS, ad-t-əjjəşān imāḍanān n-ālyafyāt d-kāl-żistis n-edāgg, hakd ālwākilān n-polis ta tāynayāt, d-ālwākilān n-timəttawen d-imānokālān n-edāgg d-ālfāqqitān, d-ālwākilān n-asosyasyontān d- wi n-tiḍeḍen d-wi n-təmməḍrit. Ad-hakkān kāl-CCLS mənhyān-nāsān i-inaxkimān n-edāgg d-kāl-ālxəkum wi ojjānen ālyafyāt. Dihen ad-tatājrawān isālan,

tanäfrayän äddinät d-a-wa ijän, ätiwäjjä ənniyät i-timyutar-näsän;

-Taggayen ti n-CCLS, tajjänät kud dəy tiyyät tayimit dəy-äyyor i-asujjār n-älxal n-älɣafyät d-tijawt n-timäteren.

TASIWƏDT 3: Timašalen d- bərnəməžžän n-efes n-ärrezäy, uzəj n-tumast dəy-režyontän n-Mali ti n-afälla (dəy-təqqən jəzzəlät, təhat edəgg mey təqqən šəjreet)

I. Äddäbaratän wi n- jere-jere

Timašalen d-brožetän-wi dd-əjrāwän išrutän, dəy-a-s əlkamän i-əššərəḍän n-Eyäf VI n-tanmərḍut, ilzam ad-ämašälän šik, s-amzizār har dd-əssəysəlän härät dəy-derhanän n-timəttawen ti təḍäs talya –ta təjät dəy-režyontän n-Mali ti n-afälla:

1. Teyäre d-irošan

Asəqqərhi i-amer n-läkkolän dəy awätay n-teyäre wa n- 2014- 2015 dəy-ayrud n-režyontän ti n-Gawa, Tinbəktu d-Kidal,

Aläɣu n-älxal n-läkkolän n-režyontän tin-dəy ɣərəḍ,

Asəşşuhu n- räjjoš n-kantintän dəy 314-läkkolän ɣur-amer n-läkkol s-tijawt n-isudar dəy-sän d-isuj-näsän

Asəşşuhu n-räjjoš n-läkkolän s-:

- əmukən n-läkkolän wi əyšädnen;
- tijawt dəy-sän n-isuj n-teyäre (əhan isudar)

- Asuyəl šik n-imäsäyran yəred n-režyontän ti n-Gawa, Tinbəktu d-Kidal ämewäyner s-režyontän n-Mali tiyyađ s-tisəssərđa n-uyəl.

-Ätäläba n-akademitän ti n-Gawa d-Tinbəktu wi əjrəwnen DEF, əjrəwnet idəggan n- teyəre;

-Ađakal n-imäsäyran wi s-itawänna kontraktiyeltän dəy-täqqän-ten-dəy;

-Edey n-a-wa s-itawänna Idaggan n-almud wären-əylel, əjjəšan-tän isuj-näsän;

Ađaman n-akətab n-ätäläba wi əjrəwnen Bac, dəy-fakiltetän d-ərukən n-älmušəqqatän-näsän;

-Asənkər n-timəttawen s-asuyəl d- uđəf n-aratän, hullan tilyađen, dəy-läkkol, dəy-idəggan wi təđäs talya-ta;

-Edey n-Säntärtän n-asəlmad n-əššəyəl wa n-ädomm d-tənoŧtaft d-arəzzej, dəy-režyontän ti n-Tinbəktu d-Kidal, d-isuj-näsän;

-Ərukən n- Säntär n-asəlmad n-əššəyəl wa n-ädomm d-tənoŧtaft d-arəzzej ihän režyon ta n-Gawa

2. Āssext

-Ašerjaš s-āššahāt, n-idāggan n-lāytor (CSCom, CSRef. D-obitaltān wi ehanen režyontān) s- :

- Asēməl dāy-sān n-isuj n-eššəyəl d-isəfran, har udabāt hak iyyān dāy-edāgg wa iha ad-ānnājmāḍ d-āssexāt n-āddināt wi t-in-tiisənen,
- Ɛmukən n-lāyturtān wi wāren-ərješ dāy-režyontān ti n- Gawa (3), Tinbəktu (3) d-Kidal (5), d-tijawt n-isuj dāy-sān.

-Asəqqərhi i-uyəl n-ilāytoritān wi əjmāḍnen ākall, s-tijawt n-tisəssərḍa d- aḍāman n-ālyafyāt;

-Aḍākal d-asēməl n-ilāytoritān wi s-itawānna kontraktiyeltān, har tiwwaḍ tādabit n-lāyturtān a ikka āzzāman –wa-dāy wār-okey;

-Tijawt n-išilan n-asəssəfər i-turhənnawen ti s-izzəwāt ālxal-nāsnāt, dāy-lāyturtān wi māqqornen, dāy-dd-osan ilāytoritān wi māqqornen n-Bāmāko;

-Asiwəḍ n-tādabit n-āddināt, s-asəssəfər i-iməḍḍərura d-refižyetān wi dd-əqqālneḥ bānna;

-Asəššuhu n-ašəjjaš i-āddināt s-taggayen n-ilāytoritān ərjašnen, əkkan jer-imāzzayān;

-Ašəšray n-āddābaratān n-asjər n-aratān dāy-tejedəmt;

-Ađaman n-tijawt n-ənniyät i-turhənnawen ti läbasnen, wär dd-täjjänet iyyän n-ejädäl dăy-režyontän ti n-kärađät, d-asdu i-ejeđ n-tuhənnawen-en afäl dd-osänät;

-Asənt dăy-edey d-aggay n-isuj n-kärađ lăytortän ohaznen äddinät dahhălän-tän dăy-režyontän ti n-Kidal, Gawa d-Tinbəktu.

3. Aman

-Əmukən n-unan d-foražtän wi əhanen isaffän;

-Eyeš n-foraž iyyän dăy-Kidal;

-Eyeš n-foraž iyyän dăy-Gawa;

-Eyeš n-anu ilan sitärna dăy-Tinbəktu;

4. Asərkab n-ärrezäy n-äkall

Ajäraw n-tadhəlt i-timašalen ɣərəd ti n-ädəmm d-timđan s-hărätän-wi:

-Asərkab n-timašalen n-ädəmm (išəkraš wi n-hak ehän d- wi - dăy-tərtay tamətte);

-Tăzunt n-idəmmän d-ängəretän;

-Ašəjyaš d-asəssəfər i-arəzzej;

-Əmukən n-măršintän n-asəsu n-aruggatän;

-Asəməl n-timašalen n-ädəmm, tamăđint, mamăla, əhoyy n-imănan d-ahărăw i-tiđəden d-təmməđrit.

-Ad-udayän išrutän yәрәd i-tijawt n-timašalen äsiimärsälnen i-ti n-brože-i;
Эдманән ішрутән әлыәллас i-inaxdimән wi n-әlxәkum d-wi ojjänen uzәj n-әlxäqqән n-әggadәм.

II. Addäbaratän wi әrhanen tәqqәn tәhat edägg d-tәqqәn šәjreet

Däy-isälan n-äddäbara wa iskatän i-efes n-ärrezäy d-uzәj n-tumast n-režyontän n-Mali ti n-afälla, däy-immәjrad eyäf IV n-tanmәrdut, ad-t-әmәlän eddasän n-timašalen әbsarnen fäll-iwәtyan äjjootnen, däy-dd-mad-әysәlnät timašalen-ti:

Däy-isälan wi n- efes n-tinariwen, әsәmәl n-isudar d-taggažt әhәnzazäy;
ad-әtwәjjәn härätän-wi:

-Tadhәlt n-inәsduma s-idomman, әngәretän d.w.s

-Tadhәlt n- särwistän wi n-imusәнән s-šәšray n-tisәdwal äynaynen
d-efes n-irәjәnatän n-arәzzej;

-Asәššuhu n-әssexät wa n-irәzzejән s-әmukән n-läyturtän wi n-irәzzejән däy-režyontän d-serkәlән;

-Asәssuxu n-irәzzejән n- hak režyon;

-Asәmәl n-isuj, turfen, timusnawen i-iläytoritän wi dd-täqqälnen;

-Asәmәl d-efes n-tijändären n-әdomm n-imәnan d-asjәt n-imәnan
däy-ibәnyән;

-Täžunt n-isudar i-әddinät wi n-imәdәdәrora әknanen tänokmamt s-
imәnsiwән;

-Asəşşuhu n-äddäbaratän wi s-isamal älxəkum isudar;

-Asəşşuhu n-tayde ta sifəkkurät išmal n-tejedəmt härwa əndi dd-təwwäd;

-Asəşşuhu n-ijändan n-ättäyam dăy-komintän;

-lhuk n-ättäyam i-timəttawen ti rəkkəmnen;

Asəryas n-anməttaf n-timəttawen ti äsoosärnen isudar d- ti tăn-äsiisakäynen;

-Tadhəlt s-asəməl d-aməmməlu n-arəzzej;

-Ejed n-anäba! n-ejärew wa n- Nəžer, d-iwtəlän, ibänğän d-ijorar/ijererän wi tăn-dd-hakkänen aman;

-Taggažt n-isəlman n-idäggan wi n-aman s-ädamu n-iškan äddoobätnen ukəs n-timğutar tiyyađ šund isäğerän, ijəttan;

-Taggažt n-tawäqqast d-irəjwan har ikən sär-sän äkall adälaj;

-Ejed n-tašwalt;

-Tadhəlt dăy- isəffəkkirän wi n- isälan n-a-wa dd-iqqalän idommän d-irəzzejän.

Dăy-isälan n-a-wa dd-iqqalän asərkab n-efes, ad-ətwəjjən härätän-wi:

-Tijawt n-tiđeđen, təmməđrit d-tassayen-näsän dăy-timašalen əhan äddinät äjjootnen;

-Asəməl d-efes n-timašalen n-səysal n-ərrəzäy i- tiḍeḍen, təmməḍrit d-tassayen-näsän, ertayän däy-snät šund däy-kofratiftän;

-Tadhəlt s-asəməl n-əššarikatän məḍrooynen däy-timəttawen –i- däy har əknənät asəşşuhu n-ərrəzäy n-əkall, seməlän əššəyəl däy-əkall;

-Asiwəḍ n-tədabit n-təmməḍrit d-tiḍeḍen d-tebädde-näsän däy-timašalen, äddeewän d-timyutar n-ərrəzäy n-edägg;

-Tadhəlt n-kofratiftän d-əššarikatän ti äddoobätnen asəməl n-əššəyəl;

-Asəyəḥ d-tadhəlt s-asənnətibəy, əkbalnen ikkan käl-əššarikatän wi dd-binnəwnen timašalen iha əššəyəl i-iman-näsän;

-Asəssuf n-tamyərhut n-käl-ahărăw;

-Asəməl n- tidbi n-imahhărăwän däy-režyontän n-Mali ti n-afälla;

-Asəryas n-azrəf d-tibyər ti n-šešray n-ərrəzäy;

-Asəməl n-iwetän/hebutän, otasnen tartit n-ifləkän n-Afriqəyya;

-Asəməl n-bərnəməž idhalän äddinät wi dd-šašraynen əššəyəl i-aratän wi əssəmdänen teyəre wär-əjrewän əššəyəl d-tiḍeḍen d-bərnəməž n-asəyəḥ d-ajărăw n-əššəyəl i-aratän wi iksän läkkol d-wi s-wär-käla əjjäšän läkkol;

-Asəssuf n-tisəysal d-asəssuf n-milyaw n-tisəysal n-imähhäräwän s-asəyə;

-Asəməl n- timaşalen dd-tiirəwnen ärrəzäy;

-Ajäraw n-idomman d-angəretän d-ajäraw n-iwetän wi däy-hin-nazzänät tisəysal;

-Asəssuf n-timašalen n-ärrəzäy ti n-ädomm šund išijašan n-išəkraš, älmäsälätän d-izəjraz d-ässänyätän;

-Asəssuf n-imrura n-mamäla wa əndärrän;

-Asəssuf n-äššarikatän wi dd-takkäsnen tibyar ti n-taräja n-äkall däy-rezyontän n- Mali ti afälla.

Däy-isälan n-efes n-zäbotän, ad-äjən härätän-wi :

Asəysəl n-zäbotän-wi :

- Issuy n-Kidal, gawa, Tinbəktu s-zäbo wa ibläjän əssäxra;
- Gawa – Burem- Tawsa;
- Burem- kidal;
- Kidal – Timäyawen ;
- Anefis-Tesälit-Borželmoktar;
- Kidal-Mənəka;
- Ansəŋŋo-Mənəka-Anderänbukan-tarrayt n-Nəžer;
- Gämäkura – Tinbəktu;
- Duwänsa –Tinbəktu;
- Duwänsa- Gawa (ərukən);

- Gosi- Täyarust;
- Bore- koryänze- Äka;
- Munia-Jafärabe- Ja- Tenenku- Yuwaru ;
- Inḍeləmän –Tarrayt n-Nəžer ;
- Ansäŋŋo- Tese – tarrayt n-Burkina Faso;
- Lere- Fäsäla.

-Asəmäl n-iyarŋarän n-turfen ti n-išənnawän dāy-Kidal, Tesälit, Täwdänni, Mənəka, Gawa (ərukən) d-Gundam;

-Asəmäl n-säntraltän n-efew ti šarjaš täfukt d-ti išarjaš gazwal dāy-Tinbektu, Gundam, Dire, Niyafunke, Gawa, Mənəka, Kidal, Tesälit, Täyarust, Ansäŋŋo, Tinäsäko, Burem, Duwänza, Tenenku, Yuwaru, Lere;

-Issuy n-režyontän ti n- kărăḍät n-afälla d-gazodik wa iblajän Əssäxra;

-Edey n-isəlman wi dāy-baddäd Tinäho dāy-Bänba, Dire d-Yuwaru.

Dāy-isālan wi n-ajunf dāy-särwistän i-timəttawen dāy-idäggän-näsnät, ad-ətwəjjən härätän-wi :

-Ikkuy dāy-ərukən n-ihānan n-läytur wi əyšādnen d-edey d-i äynaynen;

-Edey n-obitaltän dāy-režyontän ti Mənəka d-Kidal;

-Asiwəḍ n-iket n-ättäläba wi n-käl afälla jarrāwnen Burstān ti hakkān imadhalān n-Mali;

-Asəşşuhu n-ăssexät n-käl-ässäxra, s-asəməl n-taggayen n-iläyturoritān, ərjašnen jer –imāzzayān, šajyašān i-äddinät i-äyātaf i-turhənnawen, sasāfarān i-wi ərhiinnen;

-Ašəmmišəl n-taggayen ərjašnen jer-timəttawen yattāfān i-turhənnawen s-tajəyyešt;

-Edey n-läkkolān äynaynen dihad tēja tämyatert s-a-wen dəy-režyontān ti n-Tibəktu, Gawa d-Kidal;

-Tadhəlt n-ašərjaš n-kantintān ti n-läkkolān;

-Asəməl n-imäsäyran olaynen, əjjətān dəy-läkkolān;

-lhuk n-isuj n-əššəyəl i-imäsäyran d-ättäläba;

-Asəhhəriwəs n-timəttawen s-uḍəf n-aratān dəy-läkkol, hullan tilyaḍen;

-Asəməl d-efes n-lniwersitetān dəy-režyontān hak-iiyät ta has-räqqiisät;

-Asətrab n-asəməl n-läkkolān wi məqqoornen dəy-režyontān ti n-afälla;

-Əmukən n-säntärtān wi dəy-itatälmad əššəyəl d-särwistān wi - ojjānen əššəyəl, əyşādnen dəy-režyontān ti n-Kidal, Gawa, Tinbəktu;

-Asəməl n-Lise teknik iyyän dăğ-hak reŷyon;

-Edey n-santăr n-almud n-əşşəğəl dăğ-hak serkəl n-reŷyontăn ti n-afălla;

-Asəməl n-aman i-timəttawen ti əhanen miši n-fad;

Asiwəđ n-fänfităn n-aman dăğ-ayrəm wa n-Gawa.

Dăğ-isălan wi n-ăssănyăt d-tihorawen, ad-t-əməlăn hăratăn-wi :

-Əmukən d-tadhəlt n-sărwistăn wi ojjănen ăssănyăt d--
tihorawen dăğ-reŷyontăn d- a-wa s-itawănna misyon kiltirel ti
n-Gawa, Tinbəktu d-Əssuk;

-Asəməl d-efes n-timašalen n-umăğ d-asəffik əlanen ibărdan
ăjjootnen, əjan făll-hăratăn wi satbatnen tumast;

-Asjət n-timoqqesen n-ăssănyătăn d-ălyadatăn dăğ-reŷyontăn
d-asəməl n-timoqqesen ti n-izəjraz s-itawănna sementăn n-
ăddăwlăt d-biyenaltăn d-festiwaltăn, s-win-dăğ yərəd,
timoqqesen n-timəttawen dăğ-izəjraz a ămoosăn.